

IDROTT OCH HÄLSA FÖR LÄRARE ÅK 7-9, 45 HÖGSKOLEPOÄNG PHYSICAL EDUCATION FOR TEACHERS 7-9, 45 CREDITS

Basdata

Kursen är en uppdragsutbildning inom ramen för Lärarlyftet II, Skolverket.

Utbildningsområde: Idrott
Ämne: Idrottsvetenskap
Omfattning: 45 högskolepoäng
Nivå: Grund

Behandlad av Kursplaneutskottet
2016-03-02.

Kursplanen är fastställd av Grundutbildningsnämnden 2016-03-10 och senare reviderad
2017-02-22.

Ikraftträdande: Denna kursplan gäller från och med HT 2017.

Förkunskapskrav och urval

Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet för högskolestudier eller motsvarande.

Särskild behörighet

Lärare med behörighetsgivande lärarexamen eller motsvarande utländsk behörighet, som undervisar i idrott och hälsa på grundskolan utan behörighet. Huvudmannen måste ge sitt godkännande för deltagande.

Urval

Vid fler sökande än antal platser sker fördelning genom lottning.

Förväntade studieresultat

Deltagaren skall:

- kunna redogöra för människokroppens anatomi och fysiologi samt kunna redogöra för människokroppens anpassning vid olika typer av fysisk aktivitet,
- kunna redogöra hur träning, ålder, kön påverkar fysisk prestationsförmåga,
- kunna redogöra för skadeförebyggande åtgärder samt behandling av vanligt förekommande idrottsskador,

- kunna redogöra för hälsobegreppets olika dimensioner i förhållande till idrott och hälsa,
- reflektera kring och visa förståelse för hälsa i skolan i allmänhet och i ämnet idrott och hälsa i synnerhet,

- formulera exempel på arbetssätt för undervisning i idrott och hälsa med hälsa i fokus,
- kunna analysera den svenska idrottskulturens framväxt med särskilt fokus på barn- och ungdomsidrott utifrån likabehandling,
- kunna skapa lärmiljöer utifrån olika idrottsdidaktiska ställningstaganden,
- med utgångspunkt i teorier om identitetsskapande och socialisation, kunna analysera rörelse och skapa undervisningssituationer i skiftande fysiska miljöer som utvecklar allsidig rörelsekompetens,
- kunna planera, genomföra och utvärdera undervisning samt diskutera konsekvenser av valt innehåll i relation till befintliga styrdokument för skolan,
- kunna undervisa i idrott och hälsa med särskilt beaktande av säkerhetsaspekter samt kunna hantera nödsituationer,
- kunna tillämpa interaktiva arbetsmetoder för lärande,
- ha kunskaper om skolans organisation gällande specialpedagogik,
- ha utvecklat ett integrerat specialpedagogiskt synsätt på funktionshinder,
- bemöta och bedöma typ och grad av funktionshinder,
- kunna upprätta adekvat åtgärdsprogram,
- kunna problematisera betygens funktion och pedagogiska roll samt kunna använda centrala begrepp som rör bedömning av och för lärande,
- självständigt kunna analysera nationella styrdokument i ämnet idrott och hälsa samt kunna utforma och kritiskt värdera en pedagogisk plan där mål, innehåll och kunskapskrav har konkretiserats,
- kunna redogöra för hur elevers utveckling och lärande kan kommuniceras samt visa prov på hur man kan arbeta med pedagogisk bedömning och värdera elevers lärande.

Innehåll och uppläggning

Moment

Kursen innehåller följande moment:

Moment 1 – Humanbiologi, 5 hp

- grundläggande anatomi och fysiologi,
- människokroppens anpassning vid olika typer av fysisk aktivitet (träninglära),
- vanliga idrottsskador.

Moment 2 – Hälsopedagogik, 5 hp

- hälsobegreppets olika dimensioner,
- hälsa och hälsofrämjande arbete i förhållande till nationella styrdokument,
- undervisning i hälsa i skolan i allmänhet och i ämnet idrott och hälsa i synnerhet,
- levnadsvanors påverkan på hälsa.

Moment 3 – Idrottspedagogik, 5 hp

- idrottskulturen och dess sociala normer,
- barns allsidiga rörelseutveckling och lärande i idrott,
- olika synsätt på lek, kropp och rörelse.

Moment 4 – Idrott och hälsas didaktik, 20 hp

- gymnastiska och idrottsliga former,
- rörelse och dans som expressiv form,
- bollekar och bollspelens former,
- simningens grundformer inklusive livräddning i vatten.

- friluftsliv under olika årstider och kartkunskap.

Moment 5 – Lärande och specialpedagogik, 5 hp

- fysiska och psykiska funktionshinder,
- specialpedagogiska metoder ur individ- och samhällsperspektiv,
- nationell och internationell forskning om funktionshinder,
- skolans styrdokument,
- kunskapssyn, värdegrund samt helhetssyn på barnet,
- specialpedagogiskt synsätt inom arbetslaget/elevvårdsteamet,
- diagnos, prognos och Anpassad fysisk aktivitet (AFA) ur ett didaktiskt perspektiv.

Moment 6 – Bedömning och betygsättning i idrott och hälsa, 5 hp

- ämnets mål, centrala innehåll och kunskapskrav,
- pedagogiska planer,
- olika bedömningsformer, formativ och summativ bedömning.

Arbetsätt

Distansstudier med inslag av campusträffar (C/D). Tio campusträffar per termin på GIH.

Examination

Kurskrav

Kurskrav utgör villkor som måste uppfyllas om studenten skall komma ifråga för slutgiltig bedömning. Förväntade studieresultat beskriver inte alla kurskrav. Obligatorisk närvaro, stoppdatum för inlämningsuppgifter, studentens aktiva deltagande i undervisningen kan vara krav utöver förväntade studieresultat.

Examinationsformer

Följande examinationsformer gäller i kursen:

Moment 1 – Humanbiologi, 5 hp

- individuell skriftlig examination.

Moment 2 – Hälsopedagogik, 5 hp

- examinerande litteraturseminarium,
- fördjupningsuppgift.

Moment 3 – Idrottspedagogik, 5 hp

- examinerande litteraturseminarium,
- fördjupningsuppgift.

Moment 4 – Idrott och hälsas didaktik, 20 hp

- individuell skriftlig examination,
- praktiska examinationer i ledarskap och egen rörelsekompetens i respektive delmoment.

Moment 5 – Lärande och specialpedagogik, 5 hp

- litteraturseminarium,
- analys och utvärdering av åtgärdsprogram.

Moment 6– Bedömning och betygsättning, 5 hp

- individuell skriftlig examination,
- skriftlig pedagogisk planering och opponering av annan deltagares arbete.

Antal tillfällen för prov och praktik

Examinationerna avläggs under momentens gång vid separata tentamenstillfällen enligt anvisningarna i momentpromemorian som studenten får i och med momentstart. Omexamination erbjuds tidigast två veckor efter det att studenten har erhållit tentamensresultatet. Omexaminationstillfällen anordnas tidigast tre veckor efter respektive moments slut, samt innan höstterminens början och/eller när kursen/momentet ges vid nästa tillfälle.

Betyg

Som betyg på moment och på kursen som helhet används något av uttrycken Väl godkänt, Godkänt eller Underkänt. Vid en betygskonferens med examinator och kursansvariga för respektive moment fastställs slutbetyget för hel kurs om 45 högskolepoäng. För betyget Väl godkänt på hel kurs (45 hp), gäller som princip att studenten på de sex momenten har minst fyra Väl godkänt samt ett Godkänt. Senast i samband med momentstart skall studenterna erhålla preciserad information om examinationsformer och betygsgränser för respektive nivå. Betyg ska vara rapporterat till studieadministratör senast tre veckor efter avslutat moment.

Utvärdering

Efter avslutad kurs gör varje deltagare en utvärdering av kursen och varje lärare gör en självvärdering. Dessa återförs inom 3 veckor till studiegruppen och examinator.

Litteratur och övriga läromedel

Moment 1 – Humanbiologi, 5 hp

Benhke, R.S., Glad, A. (2008). *Anatomi för idrotten*. Stockholm: SISU Idrottsböcker, 256 s.

Tonkonogi, M. & Bellardini, H. (2012) *Åldersanpassad fysisk träning för barn och ungdom. För hälsa, prestation och individuell utveckling*. Stockholm: SISU Idrottsböcker, 149 s.

Moment 2 – Hälsopedagogik, 5 hp

Medin, J. & Alexandersson, K. (2000). *Begreppen hälsa och hälsofrämjande – en litteraturstudier*. Lund: Studentlitteratur, 180 s.

Myndigheten för skolutveckling (2007). *En samtalsguide om kunskap, arbetssätt och bedömning*. Stockholm: Liber, 60 s.

Quennerstedt, M. (2007). ”Hälsa eller inte hälsa – är det frågan?”, *Utbildning och demokrati*, 16(2): 37-56.

Raustorp, A. (2000). *Att lära fysisk aktivitet. Bildning i rörelse. Livsstil och hälsa*. Uppsala: Kunskapsförlaget, 99 s.

Thedin Jakobsson, B. (2012). "Att undervisa i hälsa", I: Larsson & Meckbach (red). *Idrottsdidaktiska utmaningar*. Stockholm Liber, s. 176-192.

Urval av vetenskapliga artiklar kan tillkomma

Moment 3 – Idrottspedagogik, 5 hp

Engström, L-M. (2010). *Smak för motion. Fysisk aktivitet som livsstil och social markör*. Stockholm: Stockholms universitets förlag, 152 s.

Larsson, H. (2016). *Idrott och hälsa: - i går, i dag, i morgon*. Stockholm: Liber, 320 s., valda delar

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket

Larsson, H. & Meckbach, J. (2012). *Idrottsdidaktiska utmaningar*. Stockholm: Liber, 304 s., valda delar.

Urval av vetenskapliga artiklar kan tillkomma

Moment 4 – Idrott och hälsas didaktik, 20 hp

Jensen, M. (2013) *Lekteorier*, Lund. Studentlitteratur, 250 s.

Larsson, H. & Meckbach, J. (2012). *Idrottsdidaktiska utmaningar*. Stockholm: Liber, 304 s., valda delar.

Larsson, H., Lundvall, S., Meckbach, J., Peterson, T., & Quennerstedt, M. (red). *Hur är det i praktiken?: Lärare utforskar ämnet idrott och hälsa*. (2016). Stockholm: GIH, 140 s.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket.

Elektronisk resurs (programvara):

- Berggren, F., Elbaek, L. (2006). *SportsPlanner*. Odense: Institute of Sports Science and Clinical Biomechanics at the University of Southern Denmark.

Bollspel

Elektronisk resurs (PDF):

- Bolling, B. (1996). *Bollekar. Läroret nr 5*. Stockholm: Idrottshögskolan, 20 s.
- Bolling, B. (1998). *Bollspelsdidaktik. Idrotteket nr 4*. Stockholm: Idrottshögskolan, 20s.

Friluftsliv

Carlsson, T. m.fl. (2005). *Skidor för barn*. Stockholm: SISU Idrottsböcker, 103 s.

Nilsson, K. (2014). *Hitta lätt – så blir det rätt!: En praxisnära, didaktisk studie om att orientera sig med hjälp av en karta*, lic avh. Stockholm: GIH, 152 s.

Sandell; K. (red). *Friluftslivets pedagogik*. Stockholm: Liber AB, s. 209-220.

Wehlin, A. (2015). *Orientera i skolan: gör det enkelt, roligt och pedagogiskt*. 3:e uppl. Stockholm: SISU, 83 s.

Thorell, C-J., Wallström, M. (2005). *När isen lockar: en introduktion i att åka långfärdsskridskor*. Stockholm: SISU idrottsböcker, 47 s.

Gymnastik

Berg, U. m.fl. (2008). *Metodik i redskap*. Stockholm: Svenska Gymnastikförbundet, 81 s.

Stening Furén, B. m.fl. (2007). *Metodik och teknik i matta och hopp*. Stockholm: Svenska Gymnastikförbundet, 82 s.

Elektronisk resurs (PDF):

- Sterner, T., Zangerl, R. (2011). *Trampett grundnivå: Lust- och lekbetonad undervisning*. Stockholm: GIH, 14 s.
- Seger, J. (2007). *Idrottsliga grundformer: Löpning, hopp och kast*. Stockholm: GIH, 9s.

Rörelse och dans

Styrke, B-M, red., (2015). *Kunskapande i dans: Om estetiskt lärande och kommunikation*, Stockholm: Liber, 191 s.

Gibbs, B. (2014): *Wii lär oss dansa?: om dansspel, rörelsekvaliteter och lärande i idrott och hälsa.*, lic avh. Stockholm: GIH, 177 s.

Elektronisk resurs (PDF):

- Borgström, A-L., Frisk, A., Frykman Järlefeldt, M., Hägglöf, C., Nyberg, M., Rosén, A. (2011). *Vill du dansa – javisst! Dans som kulturell form*. Stockholm: GIH, 110 s.

Simning

Kraepelien-Strid, E. (2012). Simkunnighet är viktig eller...? I: Larsson, H. & Meckbach, J. (red). *Idrottsdidaktiska utmaningar*, 2.a uppl. Stockholm: Liber, s.164-175.

Svenska Livräddningssällskapet, Simlärare (2009). Stockholm: Svenska Livräddningssällskapet, 135 s.

Moment 5– Lärande och specialpedagogik, 5 hp

Arbete med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd. Stockholm: Skolverket/Fritzes, 20 s. uppdat.

Jakobsson, I-L., Nilsson, I.(2011). *Specialpedagogik och funktionshinder*. Stockholm, Natur och Kultur, 334 s.

Fitzgerald, H. (2005). 'Still feeling like a spare piece of luggage?' Embodied experiences of (dis)ability in physical education and school sport, *Physical Education and Sport Pedagogy*, 10(1), p. 41-59.

Lundgren, U.P., Säljö, R., Liberg, C. (red.) (2014). *Lärande, skola, bildning: En grundbok för lärare*. 3 uppl. Stockholm: Natur & Kultur, valda delar: kap. 11, ca 20 s.

Läroplan för grundskola, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. Stockholm: Skolverket/Fritzes, s. 7-18.

Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskolan 2011. Stockholm: Skolverket/Fritzes, s. 5-15.

Olsson, B-I. & Olsson, K. (2013). *Att se möjligheter i svårigheter: barn och ungdomar med koncentrationssvårigheter*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur, 149 s.

Olsson, S. (2011). *Sekretess och anmälningsplikt i förskola och skola*, 4:e uppl. Lund: Studentlitteratur, 272 s.

Moment 6– Bedömning och betygsättning, 5 hp

Hay, P. & Penney, D. (2010). Proposing conditions for assessment efficacy in physical education, *European Physical Education Review*, 15 (3): 389-405.

Håkansson, R. (2015). *Vad betyder OK+?: en studie om lärares dokumentationsarbete i ämnet idrott och hälsa.*, lic avh. Stockholm: GIH, 122 s.

Jönsson, A. (2013). *Lärande bedömning*, 3:e uppl., Malmö: Gleerups, 180 s.

Klapp, A. (2015) *Bedömning, betyg och lärande*, Lund: Studentlitteratur, 195 s.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket

Redelius, K. (2012). Betygsättning i idrott och hälsa – en didaktisk utmaning med pedagogiska konsekvenser. I: *Idrottsdidaktiska utmaningar*, red. Håkan Larsson & Jane Meckbach, 2:a uppl. Stockholm: Liber., s. 217-232.

Elektronisk resurs (PDF www.skolverket.se)

- Skolverket. (2011). *Kunskapsbedömning i skolan: praxis, begrepp, problem och möjligheter*. Stockholm: Skolverket, 77 s.
- Skolverket. (2012). *Bedömningsstöd i idrott och hälsa för åk 7-9*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket. (2015). *Bedömningsstöd i idrott och hälsa för gymnasiet*. Stockholm: Skolverket.